

2998

משרד החוץ
לשכת המשרד

ירושלים

כ' באדר ב' תשי"ד
25 במרס 1954

ידיעות לנציגויות ישראל בחו"ל

מס.מס. 848

לאחר הרצח במעלה - עקרבים.

סובאים בזה :

1. סליכום דברי ראש המסעלה ושר החוץ בפגישתו עם ראש מטה או"ם ביום 19 במרס 1954.

2. הנודעת מסעלת ישראל על החלטתו להפסיק הסתתפותה בועות שביתת הנשק המעורבת ישראל-ירדן, מיום 23 במרס, 1954.

הודעת ראש המסעלה בכנסת ביום 24 במרס, 1954.

1. פניכנסאדברורה"ם ל... ביום 19 במרס, 1954.

(א) ההתנפלות על האו"ם במעלה העקרבים נשאה אופי מילקאסל המבצע צבאי מתוך תרשים ופכוזע בסיסתיות, יש לראות בה פעולה מלחמתית בהקמת.

כנופיות הקרצות... כשהיא משרתת... היא... תחילה להגיע למקום המיועד... סעיפת רצח שהוטלה עליה.

בין אם היו המבצעים אנשי סדר, או גוייסו במיוחד - אין לפקפק שהמבצע היה ומתוכנן על ידי מרכז צבאי.

(ב) ההתנפלות הזאתה מעטה זרזי... כלשהיא...

לא קלה בסביבה דונה שיכול לספס... היא לא אירעה על הקצ מתנתה באיזום... יזמה רצחנית מכוננת, נסתובבת...

(ג) הכנופיות, תדרה, עמוק לתנה שסת ישראל... חירובי של תחבורה פנימית...

מסעלת ישראל רואה המנקשות זו בחופש הת... ובנסחון הדרכים שבתוך הארץ כחסודה ביותר... המכיר באחריותו לבסחון החיים וההרד לשלום ארצו...

62/5/1

מיון דפוס
מיון
מיון

מיון
מיון

מיון
מיון

(ד) את האחריות למעשה הזוועה יש להטיל על ממשלת ירדן.

העקבות הוכיחו, כי המרצחים באו מצד גבול ירדן וחזרו כלפי אותו הגבול. אין ספק, כי הפעולה יוזמה ותוכננה ומבצעה גוייסו בתוך מסלכת ירדן. ממשלת אותה ארץ לא עמדה מעולם באחריותה לבטחון הגבול. היא דחתה כל הצעה לתיקון יסודי של המצב. היא מתחמקת עכשיו אפילו מהסתתפות בוועידה, שמכנס המזכיר הכללי של האו"ם, לדיון על אופן ביצוע שביתת הנשק. היא סנהלת ומתירה תעמולת איבה והסתה נגד ישראל, היוצרת אווירה נוחה למזימות רצח.

(ה) אין ספק, כי יש לאל ידה של ממשלת ירדן לזהות הן את טארגני הפעולה והן את מבצעה.

כל התמטות מחובה זו, מתוך היאחזות בתואנות שווא, כגון כחיפוי זרועי על הפסע המזועזע.

2. הודעת הממשלה על הפסקת הסתתפותה בוס"ג טיוס 23 במרס 1954.

חקירת מעשה הזוועה של מעלה-עקרבים, שנערכה בהסתתפות מסקיפי או"ם, הוכיחה כי עקבות כנופית המרצחים הולכו לסקום הפסע לכיבוד גבול ירדן ומשם חזרה לעבר אותו גבול. עובדה זו, בצדק לתמונה הכללית הברורה של מעשה הזוועה, לא הניחה כל מקום לספק, כי ההתקפה בוצעה על-ידי כוח ירדני, על יסוד זה הגישה ממשלת ישראל לוועדת שביתת הנשק הישראלית-ירדנית תלונה רשמית נגד ירדן והצעת החלטה הקובעת כי ההתנפלות הרצחנית נערכה על-ידי אנשים שיצאו מתחום ירדן ולכן, בהתאם להסכם שביתת הנשק, חלה האחריות לפסע זה על ממשלת ירדן.

ממשלת ירדן טענה בשיבת הוועדה, כי ההתנפלות נעשתה על ידי ישראלים.

יוסי ראש הוועדה, נציג או"ם, הועמד לפני הברירה בין גירסת ישראל לבין גירסת ירדן על-סמכותו של המאורע הנדון. הוא לא דחה את טענת ירדן והוא נמנע מהצבעה על הצעת ישראל. הוועדה החליטה על תלונת ישראל בוועדת שביתת הנשק נגד ישראלים ללא כל החלטה.

תוצאה זו של טיפול ועדת שביתת-הנשק וסלטונות או"ם בזוועה של מעלה-עקרבים יצרה מצב חסור ביותר. לא צוויילבר שלא היה ביכולתו של מסטר שביתת-הנשק למנוע את ההתקפה הזדונית, אלא גם לאחריה נמנע מנגזון מסקיפי או"ם מלקבוע את האחריות למעשה. על-ידי כך הופגנה אצלם-ידין של מנגזני זה להציב תריס בפני הישגות מעשי תועבה כאלה. תוצאות הדיון בוועדה יש בהן עידוד לגורמים חוקפנים ופוסעים בארצות ערב העלולים ללמוד מנסיון זה, כי אכן יכולים הם לבצע את זממם ללא סיכון.

בנסיבות אלו אין ממשלת ישראל הנאה כל טעם להמשיך את הסתתפותה בוועדת שביתת-הנשק הישראלית-ירדנית והחליטה להפסיקה.

הנוסח האנגלי של הודעת הממשלה